

स्थूल अर्थशास्त्र

Macro Economics

डॉ. एस. व्ही. ढमढेरे

स्थूल अर्थशास्त्र

डॉ. एस. व्ही. धमदरे,

Sthool Arthashashtra
Dr. S. V. Dhamdhere,

प्रथम आवृत्ती : २०२०

ISBN 978-93-86401-00-4

© डायमंड पब्लिकेशन्स

मुखपृष्ठ

शाम भालेकर

अक्षरजुळणी

'अक्षरवेल', दत्तवाडी, पुणे - ४११ ०३०

मुद्रक

एक्सेल प्रिंटर्स, एरंडवणा, पुणे

प्रकाशक

डायमंड पब्लिकेशन्स

२६४/३ शनिवार पेठ, ३०२ अनुग्रह अपार्टमेंट

ओंकारेश्वर मंदिराजवळ, पुणे-४११ ०३०

☎ ८६०००९०४९६, ०२०-२४४५२३८७, २४४६६६४२

info@diamondbookspune.com

www.diamondbookspune.com

या पुस्तकातील कोणत्याही भागाचे पुनर्निर्माण अथवा वापर इलेक्ट्रॉनिक अथवा यांत्रिकी साधनांनी-
फोटोकॉपींग, रेकॉर्डिंग किंवा कोणत्याही प्रकारे माहिती साठवणुकीच्या तंत्रज्ञानातून प्रकाशकाच्या
आणि लेखकाच्या लेखी परवानगीशिवाय करता येणार नाही. सर्व हक्क राखून ठेवले आहेत.

अनुक्रम

- प्रस्तावना ५
- लेखक-परिचय ७

स्थूल अर्थशास्त्र : सत्र तीन

१. प्रास्ताविक (Introduction) ११
२. राष्ट्रीय उत्पन्न (National Income) २५
३. उत्पादन आणि रोजगाराचे सिद्धान्त
(Theory of Employment & output) ४४
४. उपभोग आणि गुंतवणूक
(Consumption & Investment) ६९

स्थूल अर्थशास्त्र : सत्र चार

१. पैसा (Money) १०१
 २. चलनविस्तार (Inflation) १३३
 ३. व्यापारचक्रे (Business Cycles) १६३
 ४. स्थूल अर्थशास्त्राची धोरणे
(Macro Economic Policies) १८४
- पारिभाषिक शब्दावली २०३
 - संदर्भसूची २०७

स्थूल अर्थशास्त्र : सत्र तीन

प्रकरण - १

प्रास्ताविक (Introduction)

- १.१ प्रास्ताविक
- १.२ स्थूल अर्थशास्त्राचा अर्थ
- १.३ स्थूल अर्थशास्त्राचे स्वरूप
- १.४ स्थूल अर्थशास्त्राची व्याप्ती
- १.५ स्थूल अर्थशास्त्राचे महत्त्व
- १.६ स्थूल अर्थशास्त्राच्या मर्यादा
- १.७ सूक्ष्म आणि स्थूल अर्थशास्त्रातील फरक

१.१ प्रास्ताविक

समग्रलक्ष्यी किंवा स्थूल दृष्टिकोन...

समग्रलक्ष्यी किंवा स्थूल दृष्टिकोन बराच जुना असून निसर्गवादी अर्थशास्त्रज्ञांच्या (अठराव्या शतकात) लेखनातूनसुद्धा हा दृष्टिकोन जाणवतो; परंतु, समग्रलक्ष्यी अर्थशास्त्रातील महत्त्वाची घटना म्हणजे इ.स.१९३० च्या दशकातील जागतिक महामंदीच्या काळात वेतनकपातीसारखी, तशीच इतर अंशलक्ष्यी आर्थिक धोरणे बेरोजगारीचा प्रश्न सोडविण्याच्या बाबतीत अपयशी ठरली. लॉर्ड जे. एम. केन्स यांनी इ.स. १९३६ मध्ये 'द जनरल थेअरी ऑफ एम्प्लॉयमेंट इंटरेस्ट अँड मनी' हा ग्रंथ लिहिला. केन्सने या लिखाणात मूलतः परंपरावादी अर्थशास्त्रज्ञांनी केलेल्या विश्लेषणावर टीका केली. अर्थव्यवस्थेत बेरोजगारीचा प्रश्न सोडविण्यासाठी तसेच उत्पादन-निश्चितीसाठी एक वेगळा पर्याय लॉर्ड केन्स यांनी आपल्या सिद्धान्ताद्वारे दिला. समग्र